

I MEMORIAL PERE TENA DE PASTORAL LITÚRGICA A L'ABADIA DE MONTSERRAT

El bisbe Pere recordava sempre que la paraula de Déu havia de ser escoltada, celebrada i viscuda. Sempre va buscar col·laboradors en aquesta tasca tant essencial a la vida i dinàmica de l'Església. I des de la pastoral litúrgica, hi va contribuir d'una manera especial, perquè un dia tots els cristians puguem asseure'ns a la mateixa taula i donar-ne gràcies. Una Paraula que s'adreça a tots els pobles de la terra perquè s'asseguin entorn del banquet del Regne, *un banquet de plats gustosos i de vins selectes: de plats gustosos i succulents, de vins selectes i clarificats* (Is 25,6). Un banquet a celebrar dalt d'una muntanya, com ara i aquí ens trobem a Montserrat, on el Senyor *farà desaparèixer el vel de dol que cobreix tots els pobles, el sudari que amortalla les nacions; engolirà per sempre la mort* (Is 25,7). Un banquet on esperem retrobar-nos-hi, mentrestant en fem sempre memòria en l'Eucaristia.

Un cop ja ordenat bisbe, Pere Tena encara donà més vigor a difondre la Paraula de Déu, certament amb la força de l'Esperit Sant rebut en l'ordenació episcopal. El bisbe Pere valorava molt la col·laboració pastoral, en deia *cultura de la cooperació pastoral*. Precisament va escriure una reflexió interessantíssima al primer núm. de *Phase* de l'any 2006 sobre el ministeri episcopal.¹ On arribava a la conclusió que els bisbes, que sempre duen l'Evangeli sobre les espatlles, no poden evadir-se de la seva fidelitat al Senyor. Per això, en una altra ocasió vaig notar que m'impresionà el moment del seu funeral, quan a l'inici, li posaren el llibre dels Evangelis obert sobre el taüt, tot recordant el seu servei a l'Evangeli, tal com el dia de la seva ordenació episcopal va ser posat sobre el seu cap.² Aquesta fidelitat l'ha portat a viure a fons el ministeri de la Paraula i a ser-ne un bon apòstol i doctor.

El bisbe Pere ens ha ensenyat el que l'Església creu i ensenya, és a dir, a posar l'Eucaristia a com font i cimal de la vida cristiana. La Paraula s'ha fet *menjar i beguda veritables* (Jn 6,55). L'aprofundiment en la Paraula porta a menjar-la i a assaborir-la, donant-ne gràcies; però també a viure-la i a testimoniar-la, edificant el Regne. Novament m'agradaria recordar una conversa amical amb ell, a partir de la meva experiència a la JOC (*Juventut Obrera Cristiana*), on en el jutjar de la *revisió de vida* es fa l'experiència d'escoltar i acollir la paraula de Déu, es fa l'experiència de Moisès al Sinaí (cf. Ex 3,1-10) i la dels tres deixebles a la

---

¹ Cf. Pere TENA, «Identidad y ejercicio del ministerio episcopal. Entre la doctrina i la praxis», *Phase* 46 (2006) 7-25.

² Cf. Jaume FONTBONA, «Tot recordant el bisbe Pere Tena (1928-2014)», *ButABCat* 117 (2014) 55-57.

transfiguració de Jesús (cf. Mc 9,2-8 i paral·lels). Aquesta trobada amb Jesús en la Paraula ha de dur a l'Eucaristia, aquesta era la reflexió que compartíem. Als qui hem escoltat el bisbe Pere ens ha impactat la manera d'explicar el misteri celebrat en l'Eucaristia. Ara venim de celebrar l'Eucaristia, com a moment central d'aquest I Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica. Sempre és oportú de valorar que, en l'Eucaristia, emmarquem esdeveniments i persones del passat i del present en el Regne que vindrà, i ho fem perquè no desapareguin i visquin eternament. L'existència eterna no pot ser garantida per la memòria humana, que passa. Per això, perquè no caduquin esdeveniments i persones, són col·locats en la memòria de Déu. Només els esdeveniments i les persones que existeixen en el pensament de Déu existeixen realment. Per això el criminal crucificat al costat de Jesús li diu: *Jesús, recorda't de mi quan arribis al teu Regne* (Lc 23,42). Expressió que testimonia que el Regne és l'espai on la nostra existència queda garantida, ja que Déu és el qui recorda. El bisbe Pere ha entrat en la memòria del Pare i en la nostra. I el CPL vol fer perdurar la seva memòria en aquest Memorial, en el primer aniversari de la seva mort.

El bisbe Pere, des de sempre, ha estat el punt de referència més visible i reconegut del CPL, perquè ha estat capaç de fer créixer sempre l'interès per a viure com a cristians, fidels a l'Evangelí.

El *Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica* vol mantenir viva, doncs, la memòria del bisbe Pere Tena com a pedagog de la litúrgia, donar relleu a tot allò que ajudi a viure la litúrgia de l'Església en el món d'avui, i recordar de manera constant la importància de la pastoral litúrgica en la vida cristiana. Per això el memorial està pensat per a distingir, un cop l'any, aquella persona, aquell grup de persones, aquella entitat, activitat, obra o publicació, que sigui o hagi estat significativa en el camp de la pastoral litúrgica, en la línia oberta pel Concili Vaticà II.

Amb el memorial també es vol revifar les quatre finalitats de la Constitució conciliar sobre la Sagrada Litúrgia *Sacrosanctum Concilium* apuntades pel mateix bisbe –tant a la seu de la Facultat de Teologia de Catalunya com al monestir de Montserrat, poc abans de morir–. I ho feia tot contemplant agraït aquesta *Constitució conciliar*,³ en concret: 1) el creixement de la vida cristiana entre els fidels; 2) l'adaptació a les necessitats del nostre temps de les institucions subjectes a canvi; 3) la promoció de tot allò que pugui ajudar la unió de tots els que creuen en Jesucrist; i 4) l'enfortiment de tot allò que serveixi per a convidar tothom al si matern de l'Església. I un magnífic mitjà per a assolir-ho és la reforma i el foment de la litúrgia de la Església. Aquest seria el primer i més important motiu pel qual el *Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona* (CPL) ha decidit concedir el primer Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica a l'Abadia de Montserrat.

---

³ Pere TENA, «*Sacrosanctum Concilium* 50 años: una contemplación jubilar», *Phase* 54 (2014) 145-158.

Quan s'escau el primer aniversari de la mort del bisbe Pere, el Consell del CPL ha decidit atorgar avui, dia de santa Escolàstica, aquest primer Memorial a l'Abadia de Montserrat per tota la seva tasca que, des de sempre ha fet i continua fent, tant en l'àmbit celebratiu, com en la reflexió i l'estudi, la divulgació i el foment de la Litúrgia i de la pastoral litúrgica. Si hom vol gaudir de la pedagogia de la reforma litúrgica, ha de participar de la missa conventual i a les Laudes i Vespres. Si algú ha fet més en el nostre país per a posar a l'abast la reforma litúrgica és l'Abadia de Montserrat, també amb les seves publicacions i el seu acolliment tant benedictí dels pelegrins vinguts en romeria d'arreu de Catalunya i del món. I ara que s'insisteix tant en la importància de l'homilia, també s'hi pot tastar la qualitat de la predicació dominical i diària de la missa conventual. I no podem oblidar tampoc la ingent obra en el camp de la música litúrgica, o la tasca pedagògica i d'acompanyament que comporta la retransmissió de les celebracions pels diversos mitjans de comunicació. Fins i tot, em pregunto si uns aprenents de la pastoral litúrgica, com som els del Consell del CPL, som prou dignes per atorgar a l'Abadia de Montserrat aquesta distinció. I em sembla que el mateix bisbe Pere hi estaria d'acord.

I si he començat parlant de la importància de la Paraula en la celebració litúrgica i que el bisbe Pere ho portava al cor, és perquè l'Abadia de Montserrat també ha fet una gran tasca de difusió i d'interpretació i pedagogia de la Paraula de Déu, només recordar l'edició de la reconeguda *Bíblia dels monjos de Montserrat*, així com la col·laboració de l'Abadia de Montserrat, i més especialment, del pare Guiu Camps a la BCI (*Bíblia Catalana Interconfessional*).

Finalment, no podria deixar d'esmentar, que una altra raó de la concessió d'aquest memorial és que enguany s'escau l'avinentsa del centenari de la celebració del Primer Congrés Litúrgic de Montserrat l'any 1915 i que, enguany, els dies 16, 17 i 18 d'abril se celebrarà el Quart Congrés com a commemoració d'aquest primer centenari.

Enhorabona!

Agraeixo al P. Abat l'acceptació d'aquest *Primer Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica*. Agraeixo que el bisbe Agustí de St. Feliu de Llobregat, l'arquebisbe Joan Enric, bisbe d'Urgell, el cardenal-arquebisbe metropolità Lluís de Barcelona ens acompanyin en aquest acte. L'arquebisbe metropolità Jaume de Tarragona i Primat ens té presents i s'uneix a la nostra celebració i a l'agraïment a l'Abadia de Montserrat pel treball en bé de la litúrgia. Ha manifestat també l'adhesió a l'acte el Dr. Armand Puig, degà-president de la Facultat de Teologia de Catalunya.

Ens hauria agradat comptar amb la presència de l'últim germà del bisbe Pere, Mn. Francesc, si no hagués mort el passat 1 de febrer. Agraeixo la presència dels seus nebots i també la Mn. Josep Urdeix, gran amic del bisbe Pere i de la seva família. I certament, la presència dels presents. Moltes gràcies.

He dit.

Jaume FONTBONA (President del CPL)